

KÚRIA

Bfv.I.1854/2017/10. szám

A Kúria Budapesten, a 2018. év június hó 5. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmény miatt volt rendőr törzssászlós és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a volt rendőr törzssászlós I. rendű és a volt rendőr törzssászlós II. rendű terhelt védője által külön-külön előterjesztett felülvizsgálati indítványokat elbírálv a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 42(II.)Kb.651/2015. számú ítéletét, illetőleg a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.6/2017/24. számú végzését - **I. rendű és II. rendű** terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. november 17. napján kihirdetett, és a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.6/2017/24. számú végzésével 2017. szeptember 20. napján jogerős 42(II.)Kb.651/2015. számú ítéletével

- a volt rendőr törzssászlós I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 294. § (1) bekezdés, (3) bekezdés I. fordulat], ezért két év hat hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és három év közügyektől eltiltásra, továbbá ötven napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 50.000 forint pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a terhelt a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A terhelttel szemben 5.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el;

- a volt rendőr törzssászlós II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 294. § (1) bekezdés, (3) bekezdés I. fordulat], ezért egy év hat hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és két év közügyektől eltiltásra, továbbá ötven napi tétel, napi tételenként 1.000

forint, összesen 50.000 forint pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a terhelt a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A jogerős határozatok ellen az I. rendű és a II. rendű terheltek védője - külön-külön - terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdésének b) és c) pontjára hivatkozva.

A tartalmilag - lényegében - azonos felülvizsgálati indítványok indokai szerint a titkos információgyűjtés keretében beszerzett adatok bizonyítékként való felhasználása nem felelt meg a Be. 201. § (2) bekezdésében, valamint a 202. § (1) és (6) bekezdésében foglaltaknak. Sérelmezte, hogy a titkos adatszerzés elrendelésekor a terheltek még nem voltak gyanúsítottak, ezért megkérdőjelezte, hogy a titkos adatszerzés elrendelésére egyáltalán sor kerülhetett, ezért az annak eredményeként jogszabályba ütközően, tiltott módon beszerzett bizonyítékok felhasználására nem volt törvényes lehetőség. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság e körben megszegte indokolási kötelezettségét is, mivel nem indokolta meg, hogy miért fogadta el a titkos információgyűjtés eredményeként keletkezett adatokat bizonyítékként. Ezért a másodfokú eljárás során az első fokú ítéletet hatályon kívül kellett volna helyezni.

Hivatkozott arra is, hogy a másodfokú eljárásban kiderült: az ügy VI. rendű terheltjének védelmét olyan ügyvéd látta el, aki nem tagja egyetlen ügyvédi kamarának sem, erre figyelemmel a ítélőtábla az első fokú határozatot a VI. rendű terhelt vonatkozásában hatályon kívül is helyezte. Álláspontja szerint azonban ilyen esetben a teljes ítéletet hatályon kívül kell helyezni, a másodfokú bíróság végzése I. rendű és a II. rendű terheltek tekintetében ezért is törvénytört.

Utalt arra, hogy védencére terhelő vallomást tett IV. rendű terheltnek a nyomozás során történt kihallgatásakor - amikor a terheltre rótt cselekményt beismerte, és ez érintette az I. rendű terheltet is - kötelező védelem ellenére nem volt védője.

Külön problémaként fogalmazta meg, hogy az ügy VI. rendű terheltjének védője a védőbeszédében kifejezetten hivatkozott az I. rendű terheltre és az ő tekintetében elhangzott védőbeszédre.

Végezetül álláspontja szerint a CD-ről lemásolt és írásban rögzített anyag nem egyezik a hangfelvétellel, ezért az iratellenes, és e körben az ítélőtábla határozatának indokolása részben önellentmondást tartalmaz.

A kifejtettek alapján a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

-.-.-

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványokat részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint a Be. 423. § (1) bekezdésében foglaltak miatt a tényállás esetleges megalapozatlansága, a bizonyítékok téves vagy hiányos bírói mérlegelése nem vizsgálható, és ebbe a körbe tartozik a védői hivatkozása szerinti okból megvalósított indokolási kötelezettség megsértése is. Kifejtette, hogy az indokolási kötelezettség megsértését a bírói gyakorlat szűken értelmezi, a kisebb jelentőségű indokolási hiányosságok relatív eljárási szabálysértésnek minősülnek, így azok a felülvizsgálat során nem támadhatók.

Véleménye szerint az tény, hogy a VI. rendű terhelt védőjének kamarai tagsága megszűnt, így olyan személy távollétében tartották meg a tárgyalást, akinek a jelenléte kötelező, semmilyen módon nem kapcsolódik az I. rendű és a II. rendű terheltekhez, ezért az ő tekintetükben nem valósult meg eljárási szabálysértés, annak pedig nincs jelentősége, hogy a VI. rendű terhelt védője a perbeszédében miként hivatkozott az I. rendű terheltre, mert a két terhelt cselekménye nem kapcsolódott egymáshoz.

Ezért azt indítványozta, hogy a Kúria az indítványnak ne adjon helyt, és a megtámadott határozatokat hatályukban tartsa fenn (BF.1711/2017/1-2.).

A Legfőbb Ügyészség indítványára a védő írásbeli észrevételt tett, melyben felülvizsgálati indítványát fenntartotta. A Be. 258. § (3) bekezdés e) pontjára hivatkozva változatlanul sérelmezte, hogy a bíróság nem adta indokát, miért nem fogadta el a titkos információgyűjtés eredménye felhasználásával kapcsolatos védelmi kifogásokat, és véleménye szerint az egyik terheltet érintő hatályon kívül helyezési ok kihat valamennyi terheltre.

-.-.-

A felülvizsgálati indítvány elbírálására a Kúria a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki.

Itt jegyzi meg a Kúria, hogy a törvény alapján a felülvizsgálati indítvány elbírálására akkor kell nyilvános ülést kitűzni, ha azt az ügyész a terhelt terhére nyújtotta be, egyebekben az ügyet tanácsulésen lehet elintézni. Bár a védő ezt kérte, azonban a jelen ügyben semmi sem indokolta a nyilvános ülés tartását, a védőnek módja volt az ügyészség álláspontjának megismerésére, és arra írásban reagált is.

A Be. 423. § (4) bekezdése alapján a Kúria a megtámadott határozatokat csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül, emellett azonban hivatalból vizsgálta a Be. 423. § (5) bekezdésében meghatározott esetleges eljárási szabálysértéseket is, illet azonban nem észlelt.

Emellett azonban a Kúria - e szabály betartása mellett - a következetes gyakorlatának megfelelően a felülvizsgálati indítványt minden esetben tartalma alapján bírálja el. Így jár el a Kúria abban az esetben is, ha a felülvizsgálati indítvány előterjesztője tévesen jelöli meg az eljárási törvény azon rendelkezéseit, amelyek alapján a megtámadott határozatok felülvizsgálatát kezdeményezi.

A felülvizsgálati indítványokban a védő tévesen jelölte meg jogalapként a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontját, mivel az indítványokban kizárólag eljárásjogi szabálysértésekre hivatkozott, anyagi jogira nem.

A Be. 416. §-ának (1) bekezdés c) pontja alapján eljárási szabálysértés miatt azonban felülvizsgálatnak csak a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve a II-IV. pontjában felsorolt eljárási szabálysértések miatt van helye.

Az erre alapított felülvizsgálati indítvány túlnyomórészt a törvényben kizárt, egyébként alaptalan.

A Be. 423. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható.

Ebből következően a felülvizsgálat során a tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem bírálható felül. Így nem vizsgálható, hogy az eljárt bíróságok a bizonyítási eljárás során milyen esetleges hibát vétettek, mint ahogyan az sem, hogy a védelem egyes bizonyítási eszközökkel kapcsolatos kifogásainak a bíróság részéről történt elutasítása helyénvaló volt-e.

Az indítványoknak a titkos információgyűjtés eredményének felhasználását támadó része olyan büntetőeljárási szabályok megsértését állítja, amelyek a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában felsorolt felülvizsgálati okok között nem szerepelnek, ezért azok miatt még az eljárási szabálysértés tényleges megtörténte esetén sincs helye felülvizsgálatnak.

Így a jogerős ügydöntő határozat felülvizsgálata - függetlenül a hivatkozás alaposságától vagy

alaptalanságától - kizárt abból az okból, hogy a titkos információgyűjtés anyagát a büntetőeljárásban bizonyítékként felhasználták (BH 2012.186.).

Ugyanígy kizárt a felülvizsgálat a megtámadott határozat esetleges iratellenessége miatt is, mivel ez is a megalapozatlanság körébe tartozik, és mint ilyen, a felülvizsgálati eljárásban nem támadható.

A védő a felülvizsgálati indítványokban hivatkozott ugyan a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjára figyelemmel a Be. 373. § (1) bekezdésének III. a) pontja szerinti eljárási szabálysértésre, azaz az indokolási kötelezettség megsértésére is, tartalma szerint azonban ezen keresztül is azt támadta, hogy az eljárási bíróságok a büntetőeljárás megindítása előtt lefolytatott titkos információgyűjtés eredményét felhasználták.

Emellett a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja szerint az indokolási kötelezettség - felülvizsgálati indítványban hivatkozott - megsértése egyébként is kizárólag akkor felülvizsgálati eljárást is megalapozó, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a megtámadott határozat indokolása - tény- vagy jogkérdés kapcsán - oly mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, mire alapozta a bíróság a döntését (BKv 1., BH 2010.117.).

Az indokolási köteleesség ilyen fokú - a felülvizsgálati eljárásra okot adó - megsértése azonban nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozatokból kitűnik az eljárási bíróságoknak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját - a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel és az intézkedéssel kapcsolatban - mire alapozta. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10., BH 2009.352., BH 2017.48.).

Önmagában tehát az, hogy a terhelt a felülvizsgálati indítványában az azt benyújtó a törvényi okot megjelöli, azonban nem arra, hanem más indokokra figyelemmel támadja a jogerős határozatokat, a felülvizsgálati indítvány elbírálását a törvényben kizárttá teszi (EBH 2007.1596., BH 2013.10.).

Nem alapos a felülvizsgálati indítvány I. rendű és II. rendű terhelt tekintetében arra tekintettel, hogy az ügy VI. rendű terheltjének - holott kötelező lett volna - nem volt védője, és az így tett nyomozati vallomását a bíróság bizonyítékként fogadta el.

Bár a bíróság ügydöntő határozata egységes, amennyiben az ügyben több terhelt büntetőjogi felelősségéről kellett döntenie, a felülbírálatot végző bíróság a Be. 373. § (1) bekezdés II. d) pontja szerinti okot - a védőre vetítve - terheltként vizsgálja. A teljes határozat hatályon kívül helyezésére kizárólag akkor kerülhet sor a védő távolléte (hiánya) miatt, ha a terhelt cselekményei közötti szoros tárgyi összefüggés ellenére a bíróság az egyik terhelt védőjének távollétében hallgatja ki a terhelt-társat (BH 2005.206.). A védő távolléte folytán megvalósult eljárási szabálysértés az ügy többi vádlottjára nem, hanem

kizárólag arra a vádlottra van kihatással, akinek kötelező védelme meghiúsult, ezért az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására nem valamennyi, hanem az érintett vádlott tekintetében kerülhet sor (BH 2014.204.).

Éppen ezért semmilyen módon nem hozható tartalmi összefüggésbe az I. rendű terhelt személyével az, hogy az ügy VI. rendű terheltjének védője - aki védőnek a kamarai tagsága hiánya miatt nem volt tekinthető - a védőbeszédében kifejezetten hivatkozott az I. rendű terheltekre és az ő tekintetében elhangzott védőbeszédre. Különösen úgy, ahogyan azt a felülvizsgálati indítvány is idézi, miszerint a VI. rendű terhelt védője a perbeszédében mindössze arra utalt, hogy a titkos információgyűjtés eredményének felhasználásával kapcsolatos álláspontja egyezik az I. rendű védő által e körben kifejtettekkel.

Ezért a Kúria az I. rendű és a II. rendű terheltek védője által - külön-külön - előterjesztett felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályukban fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2018. június 5.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k. előadó bíró,
Dr. Vaskuti András s. k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Mátyás Gyöngyi
bírószági ügyintéző